

NAPREJ

Glasilo jugoslovanske socialno demokratične stranke.

Izhaja razen nedelj in praznikov vsak dan popoldne.

Uredništvo in upravljalstvo v Ljubljani, Frančiškanska ulica št. 6, I. nadst. Učiteljska tiskarna.

Narečninar po pošti z dostavljanjem na dom za celo leto K 42.—, za pol leta K 21.—, za četrt leta K 10.50, za mesec K 3.50. Za Nemčijo celo leto K 46, za ostalo tujino in Ameriko K 54.

Inserti: Enostopna peti vrtica 30 v; pogojen prostor K 1.—; razglašeni in poslani vrtica po 60 v; večkratne objave po dogovoru primeren popust.

Reklamacije za list so poštnine proste.

Posamezna številka 20 vinarjev.

Ali se varamo?

Slovenci še nismo nikdar poznali prav praktičnega dela. Vsa zgodovina nedavne minulosti, ker davne kot samostojen organizem sploh nimamo, nam priča in bridko dokazuje, da smo trčili svoje moči v malenkostih in se prodajali politično in gospodarsko svojim sosedom ter jim služili. In ko je razpadla Avstro-Ogrska, dobili bi bil lahko svobodo in si jo zagotovili, če bi znali trenutek praktično izrabiti. Toda tega ne umemo, zato si nakopavamo okolo in okolo sovražnike, s svojo politiko silimo svoje mogočne sosesde, da se združujejo proti nam, da nam groze in nas eventualno tudi napadejo in obenem izstradajo.

Čehi ravnaajo povsem drugače. Žive v dobrih odnosih z vsemi svojimi sosedmi ter skušajo ohraniti najintimnejše zveze z zavezniki, ki so jih poiskali že pred pomolom monarhije. Mi tega nismo napravili, zaradi tega je igračkanje z vnetljivim orožjem za nas le še bolj nevarno kakor za Čeha. Ne maramo preiskavati, kje tiči pravi vzrok tej politiki, a to trdimo smelo, da je vojna za nas prav slabo orožje, če bi tudi abstrahirali od svojega načelnega stališča.

Toda ne le to. Naše meščanske stranke imajo pri vsem tem še drugačen namen. Vedo namreč, da je navdušenje za vojno prav majhno, zato je treba to navdušenje šele ustvariti s — politiko. In če vojaštva ne bodo potrebovali za svoje sovražnike zunaj meja, ga bodo pa — morda — potrebovali doma za nepokorne državljane. To je načrt, ki meri zlasti za tem, da bi pridobil v državi ves vpliv neki »demokratski« koaliciji.

Po vseh državah se sicer res vrše taki politični boji. Povsod so prišle stare zakrknjene nazadnjaške stranke zapet do sapa in sedaj delajo na vse kriplje, kako bi zopet monopolizirale politično oblast in izključile malega kmeta, meščana, obrtnika in delavca od političnega vpliva. Zlasti je ta politični boj naperjen proti socialnodemokratski stranki, ker je ta dosledno zvesta svojim demokratičnim načelom in se zavzema za socialno pravičnost.

Prav tako se giblje tudi vsa gospodarska politika. Provociramo bojkot, kjer le moremo, ter tako pospešujemo občo druginjo.

Kam zavade slovenski narod ta malenkostna meščanska politika, je težko povedati.

Politika, ki stremi za klikarstvom doma, zunaj pa si ne zna ustvariti pozicije, je a priori zgrešena. In prav taka je danes slovenska politika, ker ni zasnovana na širšem obzorju in ne na demokraciji.

S konference soc. dem. stranke Hrvatske in Slavonije

v Zagrebu, dne 26., 27. in 28. januarja.

(Dalje.)

Sodrug Korač (desnica) nato povdarja historijsko važnost namena konference. Povdarja, da je treba soc. revolucijo spraviti na pravo pot in da oni, ki se bore za zmago revolucije postanejo nezmerni s svojo radikalno taktiko in efekt je reakcija, kontrarevolucija. Meni, da ni naloga stranke provocirati meščanskih bojev in motiti pozitivnega dela za zgradbo novega društva. Soc. revolucija je šele zrela, kadar so zreli ekonomski faktorji in so proletarske mase najbolj prosvetljene. Rusko revolucijo imenuje bolj meščansko kot socialno, ker je proletarijat dosegel svojo moč šele ob priliki razsula ruske lačne vojske in se je v prvi vrsti stremilo po agrarni reformi in ne po soc. komunizmu. Na revolucijo zmagovite entente se ne more računati in ravno zmaga njenega imperijalizma nam je prinesla narodno osvobodjenje. Naša politika mora za zdaj biti realna in gledati je treba nato, da se zadobijo kar največje pravice in koncesije in s tem se izpodbija kontrarevolucija. Z revolucijo se ne more obvladati reakcija, ki bi nastala, in to bi pomenilo samo napeljati vodo na mlin imperialistov. V novi državi dobivamo srbsko ustavo, in s tem precejšnje slobodščine, kar je tudi pozitivni strankin uspeh. Glede agrarne reforme pravi, da je pri nas z revolucijo pač še neizpeljiva, zato pa se je ne sme kratkotalo prepušiti buržoaziji v izvršitev, ampak vplivati nanjo v toliko, v kolikor se naj plača manj odškodnine. Po njegovem globokem prepričanju bo vstop stranke v vladno samo ojačil delavski razred, ker je v Evropi im-

perij za enkrat še zmagal. Ruska revolucija utrjuje zmago socializma, antantna imperijalistična zmaga pa kontrarevolucijo. Široka in popolna demokracija, soc. in druge reforme so za zdaj maksimum uspeha, s katerim se je treba za enkrat zadovoljiti. Kadar dvigne tudi proletarijat Francoske, Anglije, Amerike in Italije svojo revolucionarno zastavo, bomo mi njihovi prvi pomočniki. Na zapadu je proletarijat najmočnejši, pa ni izbruhnila nobena revolucija. V Rusiji ekonomski odnosi niso tako razviti in tu vlada komunistična ali boljševiška stranka s terorjem, opustivši princip soc. dem. razrednega boja. Zmaga socializma zavisi od ekonomske in politične zrelosti proletarijata. Soc. dem. stranka nima vojaške sile, goloroki delavci pa bi doživeli poraz. Nadalje zahteva svobodo tiska, društvenja in druge svobode za vse stranke. Obsoja in pozivlja v boj zoper domači in kakršnikoli imperijalizem in dokazuje, da je ravno vsled tega potrebno ostati v vladi, da se na ta način slabi buržoazijo in čvrsti proletarijat. Narodno osvobodjenje je plod pol. dogodov v Evropi in to je treba vpoštevati. Parlament je vrhovna oblast v državi in mora biti voljen potem popolne volilne pravice vseh moških in žensk ki so prestopili starost 20. let. Poziva ponovno, da ostane stranka pri sedanj taktiki, da se na ta način doseže kar največ komisij. Splošno obsoja taktiko levice in zanikuje III. internacionalo, ki bi delovala brez ameriških, francoskih, angleških in italijanskih socialistov.

Nato prevzame besedo sodrug Bornemissa (lev.). Najprvo obrazloži položaj proletarskega razreda v Jugoslov. pod bivšo monarhijo, kjer je bil proletarijat in domača buržoazija tlačena od madžarske in nemške ekspanzivne buržoazije. Domača je potrebovala zaveznika v proletarijatu proti tuji buržoaziji in se vsled tega kazala napredno, demokratično in svobodomiselno. Za časa prevrata so bili interesi domačega proletarijata in domače buržoazije isti t. j. zrušenje gnile Avstro-Ogrske in naše zajedniško osvobodjenje.

Dokler je bilo Narodno vijeće revolucionarno, t. j. zasledovalo ta dva cilja je bilo potrebno, da smo vstopili v njega. Ko sta se pa ta cilja uresničila in je buržoazija začela snovati centralno vladno, po mnenju levice nima soc. demokracija ničesar več skupnega z buržoazijo in njeno vladno. Naša resolucija poslana N. V. je propadla, ker je buržoazija slutila, da se bo mogla vzdrževati samo v monarhističnem sistemu. Kaj še išče sodrug Korač v Belgradu? Bil je v avdienci pri regentu Aleksandru in ta se je izrazil, da je pameten človek. Od tega komplimenta nimamo ničesar. Korač je sodeloval pri izdelavi adrese in postal minister. Ali smo šli s tem podpirati monarhistični sistem? Pozitivnih uspehov ni, nego samo to, da nas, moč pred narodom soodgovornost in sokrivdo za vsak vladin akt! Ponovno naglašja, da nima stranka z buržoazijo ničesar skupnega in da se je bo slednja samo bala, kadar bo naša stranka močnejša. Naš nalog je prosvetljenje in organiziranje širokih slojev mas. Pri nas je ostalo vse pri starem in prva skrb buržoazije je utrjevanje militarističnega sistema. Kadar bo ta močnejša, bo buržoazija Koraču pokazala vrata. Stranka noče reform za cilj, nego popolno osvobodjenje proletarijata iz buržoazijskih okovov. Vsak slopec mora uvideti, da smo danes plen italij.-franc. kapitala, odnosno entente. Buržoazija je v bistvu imperijalistična in taka je tudi naša. Plodonošneje bi bilo, če bi se Korač povrnil k prolet. masam, organiziral jih, lim pisal in govoril, kakor pa da kratki čas z modrovanjem s svojimi ministrskimi kolegi, katerih večina zastopa resort, o katerim nima niti pojma. Sumljivo je, da se zaplenjujejo časopisi, kot belgrajske »Radničke novine«, kljub temu, da sedi v ministristvu socialisti! — 10.000 orožnikov bo v državi in čemu? To je pač znak buržoazijske vlade, sistem policajev in orožnikov, ki bo tudi nas preganjal! Stojimo na razpotju; ali politika kompromisa z buržoazijo ali pol. razrednega boja organiziranega proletarijata. Korač pravi, da je narod neprosvetljen in nespособen vladati. Ali misli, da med predstavniki proletarijata v Jugoslov. res ni vlade sposobnih mož, ali so morda duhovniki, buržoazi in veleposestniki požrli ceko modrost sveta? Trditev, da hočemo s pomočjo terorja priti do oblasti je nepravilna. Nego hočemo pripravljati se za čas, da bo mogel organ proletarijat prevzeti državo, kadar bodo dani zato pogoji. Entente države niso sposobne za revolucijo? Proletarijat se bo vrnil domov, zmaga pijana buržoazija ne bo hotela o njem

več slišati in nastal bo popolnoma drug položaj. Na vsak način izbruhne revolucija, četudi v par letih; saj je cela Evropa bila že pred vojno pred svetovno revolucijo. Proti združeni buržoaziji se mora združiti jugoslov. proletarijat. Ministerjalizem razdvoja stranko. Sodrug iz Bosne, Hercegovine in Srbije nočejo soodgovornosti za politiko današnje vlade. Korač omenja pariški kongres leta 1900., treba pa pomisliti, da smo mi zdaj v letu 1919. in to po strašni vojski in po ruski revoluciji. Če bi pa že tega ne bilo, moramo vpoštevati naše principijelno stališče glede agrarne reforme, ki je komunistično! Vlada naj rešuje reformo brez Korača! Končno naglašja, da se levica nahaja v polnem teku svetovne revolucije; treba je osnovati povsodi delavske, kmetске in vojaške svete in se pripravljati na čas, ko Jugosl. stopi v red svetских soc. republik soc. demokracije. Nato se sprejme enoglasno njegova resolucija, pozdravljajoča socialistično, sovjetsko Rusijo in Nemčijo, socialno revolucijo v Avstriji in na Mažarskem in vseh drugih deželah. V socialističnih revolucijah, je svoboda proletarijata in triumf socializma. Govornika je levica burno odobravalja.

Korak naprej.

Prejeli smo in priobčujemo:

Dne 3. februarja t. l. se je sestalo goriško učiteljsvo nahajajoče se tu v begunstvu pri »Zlatem rogu«, da se pogovori o svojem gmotnem položaju. Zborovanje je otvoril učit. Gregorič s primernim nagovorom. Zborovanju je predsedoval učit. Lavrenčič. Sprejelo se je predlog in izvolil odbor treh članov, da posredujejo pri šolski oblasti glede draginskih doklade za leto 1918. in tekočih plač. Zborovanje je bilo precej burno toda plodono. Zakar gre v prvi vrsti vsa čast učiteljicam, ki se zavedajo današnjega položaja, kakor njih nekateri kolegi, ki se ne morejo še otresti starih šeg.

Bila je soglasno sprejeta Gregoričeva resolucija, ki protestira proti ital. imperijalizmu in zavzema stališče samoodločbe narodov.

Goriško učiteljsvo se je pokazalo, da umeva svoj resni položaj s tem, da je z 2/3 večino sprejelo resolucijo učit. Macarola, ki se glasi:

»Goriški učitelji begunci zbrani na sestanku 3. febr. t. l. v Ljubljani obsodijo notico učiteljskega sveta »Poziv slovenskemu učiteljstvu« priobčen v slov. časopisu v prvi polovici januarja t. l. v kateri poziva vse slov. učiteljsvo, da prijavi svoj pristop k štanovskim organizacijam, ki sta Zaveza jugoslovanskega učiteljstva in Slomškova zveza, sicer bi imeli neorganizirani hude posledice.

Protetiramo najenergičneje proti takemu terorizmu in absolutističnemu nasilstvu učiteljskega sveta zavečajoč se, da se nahajamo v demokratični državi.

Kot taki ne priznavamo ne ene in ne druge kot svoji organizaciji, ker vidimo v tem slovensko učiteljsvo deljeno v dva politična tabora — v liberalce in klerikalce.

Delali bomo na to, da se ne uveljavi več to načelo, ki je le v škodo in zasmeš vsega slov. učiteljstva, temveč protežirali misel združenja vsega učiteljstva države SHS v enotno strokovno organizacijo s svojim strogo strokovnim glasilom ne oziraje se na politično in versko naziranje posameznih članov.

Pozivljata se obe organizaciji, da se sprilazneta s to moderno in času potrebno mislijo, katera obvladuje večino slov. učiteljstva, da rešimo enkrat za vselej čast in ponos vsega učiteljstva in da ukreneta vse potrebno v dosegu tega cilja.

Goriško učiteljsvo je povedalo odločno, da noče baviti več ona pota nazadnjaštva, ki jih hočejo diktirati voditelji Zaveze in Slomškarije. Zaveda se, da klerikalizem in liberalizem škodujeta učiteljstvu in da noče o drugem več vedeti kakor le o strokovni organizaciji za celo državo. O tem bi imeli mnogo povedati, pa raje odložimo za pozneje.

Konstatiramo pa že danes, da terorizem gospodov voditeljev Zaveze in Slomškarije ravno na nasprotno naleteži in upamo, da ne izostane ostalo učiteljstvo za goriškim.

Želimo goriškemu učiteljstvu, da se njih ideje uresničijo in da bo bodoča organizacija učiteljstva nadkrilila druge, kar bo le v lastno korist, korist naroda in države.

Politični pregled.

— **Železničarska stavka v Trstu in Italiji.** Trst, 4. febr. (Lj. k. u.) Včeraj so železničarji nadaljevali stavko in jo nadaljujejo tudi danes. Oblasti so izvršile celo vrsto aretacij, ki so v zvezi s stavko. Po listu »La Nazione« je bilo doslej aretiranih 39 železničarjev (večinoma Slovencev), ki so se udeležili stavke. Ta laško-radikalni list nesramno hujska proti slovenskim in nemškim železničarjem in jih denuncira, češ, da stavka ni bila proglašena iz ekonomskih razlogov, nego iz političnih po takih elementih, ki so sovražni italijanski upravi. Socialno-demokratsko glasilo »Il Lavoratore« in »Edinost« ostro obsojata to zavratno pisanje italijanskega radikalca in fanatika. Mimo drugega piše »Edinost« k umazani pisavi omenjenega lista: »Ne, »La Nazione« se ne upa reči kar naravnost, temveč se zviija kakor gad in skuša zasadiť svoje strupene zobe — kam? — v živo telo našega naroda.« Železničarski stavki — po »Nazione« stavkajo večinoma slovenski in kvečjemu še nemški železničarji — podtika namene, ki naj bi, ako bi bili resnični, dovedli stavkovce v ostro navzkrižje s kazensko oblastjo . . . in zakaj to podlo ovaduštvo vprašuje nadalje »Edinost«. Ker so stavkujoči železničarji baje večinoma Slovenci ali kvečjemu še Nemci! Za železničarji pa naj bi prišli na vrsto drugi ljudje, ki so se bavili s politiko itd. Preiskave, zapor, internacija, izgoni itd. Hinačili zaključuje »Edinost«. »Der grösste Schuft im ganzen Land, das ist und bleibt der Denunziant!« Tržaška »Nazione«, ki se izza prvega dne svojega izhajanja naravnost kopije v ovaduštvo, naj si pač ta izrek zapiše neizbrisno za ušesa.

— **Iz našega ministrstva.** Belgrad, 3. febr. (Lj. k. u.) Za čas odsotnosti finančnega ministra Ninčiča ga bo nadomestoval v njegovih vladnih poslih minister za javna dela Kapetanovič.

— **V Juljski Benečiji so prepovedani žigosani bankovci.** Zagreb, 5. febr. Jugoslov. dop. urad poroča: Kakor poročajo iz Trsta, je izdal kraljevi namestnik v Juljski Benečiji naredbo, v kateri izjavlja, da italijanska vlada ne priznava po Jugoslaviji žigosanih bankovcev in da je promet s temi bankovci prepovedan.

— **Nova stranka.** Sarajevo, 5. febr. (Lj. k. u.) V Sarajevu se je osnovala nova stranka pod imenom »Narodna-demokratska stranka«. Stranka odklanja dotedanje politične organizacije, ki sloni na verskih, plemenskih ali zgodovinskih temeljih in se postavlja odločno na stališče popolne narodne enotnosti vseh Jugoslovancev. Stranka bo zastopala idejo popolnega državnega centralizma.

— **Dalmacija protestira proti Italijanom.** Iz vseh različnih krajev Dalmacije nam prihajajo poročila o protestnih shodih proti italijanskemu nasilju. Resolucije pošiljajo dr. Trumbiću, dr. Tršiću-Pavičiču in Wilsonu.

— **Ameriška komisija v Rožni dolini.** Celovec, 5. febr. (Lj. k. u.) Tiskovni urad koroškega deželnega odbora poroča: K vestem o obisku ameriške komisije v Rožni dolini se dodatno javlja, da je bila v Št. Jakobu v Rožni dolini 1. februarja od več sto oseb broječe množice navdušeno sprejeta. Zbrani so bili ločeni v dva tabora. V Št. Jakobu se je združilo iz vse okolice nemško in Nemcem prijazno prebivalstvo, ki je v veličastni manifestaciji izrazilo željo po nedeljivosti Koroške. Kot govornik znatno manjšega števila jugoslovanskih pristašev je nastopil od vlade SHS imenovani deželni svetnik Sital. Dne 3. febr. je komisija obiskala kraje Rožek, Ledence, Malestiče, Brnce in Podravlje. Deputacij ni sprejemala. Komisija se je omejevala na to, da je nagovarjala posamezne potnike. V vseh krajih se je istočasno ponavljala že znana koroška slika. Večina prebivalstva je vztrajala na nedeljivosti Koroške s priklopitvijo k Nemški Avstriji.

— **Slovenski dijaki izključeni iz dunajskih visokih šol.** Dunaj, 5. febr. (Lj. k. u.) Dun. kor. urad poroča: Danes dopoldne je bil na tehniki shod zaradi mariborskih dogodkov. Dijaki so poslali k rektorju deputacijo, kateri je rektor izjavil, da so z današnjim dnem vsi jugoslovanski dijaki s tehnike izključeni na odredbo rektorata. Nato so odšli tehniki k univerzi, kjer se je vršil v velik slav-nostni dvorani univerze shod nemškega dijaštva. Tekom zborovanja je izjavil rektor, da je akademični senat sklenil, izključiti iz dunajske univerze vse jugoslovanske dijake, katerim se potrjuje z današnjim dnem zimski semester kot popoln semester.

— **Italijani so se naveličali vojaščne.** Split, 4. febr. (Lj. k. u.) Po zanesljivem poročilu iz Šibenika, so Italijani doslej ustrelili 36 svojih vojakov, ker so ti izjavili, da se nočejo več vojskovati, ker je tukaj jugoslovanska zemlja, o čemer so se uverili na svoje oči. Kar se v italijanski vojski opaža nezadovoljstvo, izdaja italijanski zapovedništvo najstrožje odredbe, da ostane vse to tajno. Grobarju plačajo za vsakega ustreljenega vojaka pet kron, da molči.

— **Prepiri med Poljaki in Ukrajinci.** Stanislavov, 4. febr. (Lj. k. u.) Ukrajinski tiskovni urad poroča: Angleška misija je dospela v stan ukrajinskega višjega vojaškega poveljništva, da posreduje pri pogajanjih za premirje. Medtem, ko zahtevajo Ukrajinci, naj se kot demarkacijska črta določi reka San, zahtevajo poljske oblasti z ozirom na dosedanje posestno stanje in 14 Wilsonovih točk črto reke Bug. Angleška misija hoče predlagati določitev nevtralnega ozemlja v širini 20 km.

— **Nemške ladje za dovoz živil v Evropo.** Berlin, 5. febr. (Lj. k. u. — Brezžično.) Na podlagi pogodbe o podaljšanem premirju z dne 16. januarja bo nemška vlada predložila alirancem zapisnik nemških trgovskih ladij, ki bodo od 16. februarja naprej ententi na razpolago za prevoz živil v Evropo. Po sprejemu tega zapisnika bo posebna komisija ameriških častnikov obiskala na ameriški bojni ladji nemška pristanišča, da se prepriča o stanju označenih trgovskih ladij.

— **Boji v Bremenu.** Bremen, 4. febr. (Lj. k. u.) Dun. kor. urad poroča: Včeraj popoldne in zvečer so se začeli boji v okolici mesta. Bremenčani so imeli 7 mrtvih. Na strani divizije Coratenbergove je bilo 12 ljudi mrtvih. Število ranjenih je na obeh straneh približno 40. Danes zjutraj se je začel napad z vsemi sredstvi moderne vojne tehnike. V prvih popoldanskih urah je delavska stranka ustavila boj in se začela umikati na Gröpslingen. Male čete se še branijo v mestu. Ob šestih so vladne čete vdrele v mesto in so zasedle Glavni trg, »Mestni dom« in borzo.

— **Načrt za zvezo narodov.** Haag, 4. febr. (Lj. k. u.) Glasom Čehoslov. tisk. urada poročajo iz Pariza, da bo v kratkem objavljen načrt za zvezo narodov. Predsnočnim sta predsednik Wilson in polkovnik House izgotovila načrt, ki bo dodan mirovni pogodbi, čim ga odsek za zvezo narodov sprejme v seji.

— **Grške zahteve.** Grčija je zahtevala na mirovni konferenci po Venezelos-u severni Epir, južno Albanijo, Tracijo in Carigrad. Za slučaj, da Grčija ne dobi Carigrada, naj se to mesto internacionalizira in postavi pod protektorat zveze narodov. Nadalje: otok Bodekaneza in Ciper; v Mali Aziji: zapadne province, del vilajeta Adina in luko Smirno. Armenija z vilajetom Trapezuntom in Adano naj postane posebna država, katere upravo naj prevzame velesila, določena za to po zvezi narodov.

Priredba obče pridobnine za leto 1918.

Kakor znano je priredba pridobnine v zmislu avstrijskega zak. o oseb. dav. teoretično zamišljena tako, da se porazdeli zakonito določena celokupna svota (»glavna svota«, prim. § 11, zak.) najprej na »davčne družbe«, ti dolni zneski, takozvani družbeni kontingenti pa potom repartitije na davkoplačevalce. Želeči zvišati glavno svoto, je bivše avstrijsko finančno ministrstvo to delo za leto 1918 toliko časa odlašalo, da ga je končno prehitel državni preobrat. Naši vladi je bilo toraj rešiti vprašanje, ali naj izvrši za svoje področje lastno kontingentacijo ali pa si na drug način pomaga iz zadrege, ki se je pojavila vsled omenjene zamude.

Načelno bi bilo gotovo, voliti prvo pot. Težkoče izpeljave so pa deloma nepremagljive — laška okupacija in negotovost političnih mej na Koroškem in Štajrskem! — deloma pa so v sedanjih razmerah, ko še nedostaja statističnih in podobnih stvarnih pripomočkov, tako velike, da bi se itak že hudo zakasnela priredba zavlekla še za precejšen čas, ko bi se kontingentacije resno in temeljito lotili; ne pa je vzeli kot gole formalnosti, da se zadostj črki zakona. Iz tega razloga se je naša vlada v polnem soglasju z mnenjem, ki se je izrazilo tudi od ugledne strani, stoječe izven finančne uprave, odločilo za to, da za leto 1918 opusti kontingentacijo, ki sama po sebi ni ravno najboljši plod avstrijskega davčnega zakonodajstva. S kontingentacijo pa odpade obroč, ki veže vse mehanizem priredbe, in ker je korenita reforma v tako kratkem času tudi izključena, ni preostalo drugega, kakor da se priredba za leto 1917 kolikor mogoče obdrži tudi za leto 1918.

V to svrhu določa naredba »Uradni List« št. 37, da je vobče predpisati predpisati pridobnino s tistim zneskom, kakor za leto 1917. Ker se je pa odmera za to leto izvršila z ozirom na obratne razmere leta 1916. in ta podstava v posameznih slučajih ne bo več odgovarjala zahtevam pravične in enakomerne porazdelbe davka, dovoljuje naredba, da se izjemoma na predlog davkoplačevalcev ali pa, ako davčno oblastvo spozna to za potrebno, uvede nova priredba, ki bodo za njo mero-dajne obratne razmere leta 1917. Davkoplačevalci, ki se žele poslužiti te možnosti, morajo pa vložiti predpisano pridobninsko izjavo in sicer najpozneje do 17. t. m. Sicer njih predloga ni več treba upoštevati. Za vse druge odpade ta za leto 1918. pridobninska izjava in prisodbeno postopanje sploh, izvzemši da je davčno oblastvo to izrečno odredilo.

Dopisi.

Stalna oskrba vojnih vdov in sirot ter invalidov. Pod tem naslovom razpravlja nekdo v 31. številki »Jugoslavije« o invalidih in o razdeljevanju veleposestev. Da je to, kar on predlaga, puhlost, to spozna vsak še tako nerazumen človek. On svetuje, da se pri razdeljevanju veleposestev upošteva invalide. Ako dobi pohabljeni, pa za kmečko delo sposobni, zadostno veliko posestvo doma, mu je treba podporo ustaviti, ker dokler bo dobival podporo od države, ne bo hotel delati, dočim se bo drugače takoj posvetil kmetijstvu. Vprašamo, koga se smatra sposobnega za vsako delo? Enemu manjka roke, drugemu noge, tretjemu so zadane težke poškodbe na glavi, je slep itd. Ali naj potem tak revež tekmuje z zdravim in čvrstim človekom? Čudimo se, da se med

našim občinstvom najdejo še take zeljnate glave. Čudimo se pa tudi, da se še dobi pri nas tak list, ki take budalosti objavi. Dvomim, da bi bil kak drug list ta članek objavil, kakor ravno »Jugoslavija«. Radostno nas je presenetila ta novica, da bi se tudi invalidom nakazala primerna posestva, da bi isti mogli postati samostojni gospodarji. Ali kako naj pride ubog pohabljenec do dobrega stališča, če se mu odtrga državna podpora, ki mu gre po naravni in človeški pravici? Zavračamo odločno take predloge. Zahtevamo, da se ne vmešavajo takj v naše stvari, ki niti pojma nimajo v naših težnjah! Pozivamo vse merodajne činitelje, da nam v tem oziru gredo na roke; da bodo zaščitniki in ne rušilci naših pravic. Opozorjamo pa tudi občinstvo, da v lastnem interesu podpira naše pravice, ker drugače bo vse preplavljeno z berači in reveži, ki se bodo obupno borili z življenjem in smrtjo, dokler ne bodo gladi in slabosti pocopali na cestah. Država nas mora zadostno podpirati in nam pripomoči do samostojnosti. Pri nas se na bodočnost invalidov malo misli. Da bi se invalide v vseh strokah učilo in vežbalo, tega pri nas ni. In zakaj ne? Zato, ker tisti, ki odločujejo, mislijo, da je za invalida dobro, če se zvrne v cestni jarek in tam pogine.

Rogaška Slatina. »Slovenski Narod« in »Nova Doba« napadata postajenačelnika Rogaske Slatine kot nemškutarja in hujskača kmetov proti Jugoslaviji, kar je sodeveda popolnoma izmišljeno. Ne zagovarjamo nobenega Nemčurja. Pripomnimo pa, da imamo nekoga drugega, ki bi moral prvi oditi iz Slatine: g. dr. Franc Muli. Na večer, ko se je streljalo na čast sv. Cirilu in Metodu, je vprašal tukajšnjega župana: »Herr Bürgermeister, haben die Windischen Erlaubnis, hier herum zu schiessen?« Njegov sin, ki še hodi v šolo, ščuva svoje druge: »Oehn wir die windischeen Hunde durchprügeln.« Odkod ta vzgoja? In za takega Nemca hodijo gotove osebe v Ljubljano solze pretakati, da ostane g. dr. na svojem mestu!

Iz Hrastnika. V soboto, dne 1. t. m. se je vršilo v Hrastniku ogromno obiskano predavanje, na katerem je predaval sodrug Petejan o nalogah proleterijata v Jugoslaviji.

Iz Zidanega mosta. V nedeljo, dne 2. t. m. se je vršil v Zidanem mostu shod delavcev iz cementne tovarne, na katerem sta poročala sodr. Petejan in Pečnik. Navzoči so soglasno sklenili ustanoviti skupno kemičnih delavcev v Zidanem mostu.

Iz Radeč. V nedeljo popoldne se je vršil pri nas shod delavcev in delavk iz tukajšnje papirnice, na katerem je poročal sodrug Petejan o potrebi strokovne organizacije. Navzoči so sklenili ustanoviti skupino kemičnih delavcev v Radečah. Izvolil se je odbor podružnice, kateremu načeluje sodrug Kervol Anton, za blagajnika je sodrug Kramžar Alojzij, za tajnika sodrug Slak Jožef.

Iz Novega mesta nam pišejo: Dne 3. t. m. zvečer je bil v Novem mestu shod železničarjev, na katerem je poročal med drugim tudi sodrug Perdan iz Ljubljane o poteku in uspehu kontrolnih komisij, ki so preiskovale dne 27. januarja v Ljubljani zaloge prekopčevalcev in verižnikov. Ker sodrug Perdan kot član te kontrolne komisije Zvezarskemu radovednežu Kravanji ni mogel pojasniti, kaj je vlada z najdenimi zalogami naredila, — sodrug Perdan pač ni član vlade —, se je imenovan Kravanja povsnel do trditve, da je vlada sodruga Perdana in druge člane komisij gotovo — podkupila, da molče. Stvar je tako smešna in abotna, da se je pač le v Zvezarski glavi lahko porodila. Priobčimo jo le, da javnost izve, kakl možič so Kravanja in tovariši in kako neumen je njih način boja.

Koroška Bela. Kako dobro skrbita tukajšnji župan in župnik Košir za tukajšnje občinske reveže, dokazuje sledeči slučaj. Že pred osmimi meseci je zgubila vdova Ivana Bohine, s tremi nepreskrbljenimi otroci stanovanje. Ker pa ni mogla dobiti drugega, se je naselila začasno kar v neki šupi. Ko pa je nastopil mraz, začela je tudi kuriti kár v šupi. Voljo nevarnosti ognja so bližnji posestniki vložili prošnjo na županstvo, naj ji že vendar enkrat preskrbi stanovanje, da ne bodo v vedni nevarnosti. Toda župan Mulej in župnik Košir sta ostala gluha. Naš župan se briga bolj za vojne dobičkarje in mesarja Hrovata, kakor pa za občinske reveže. Še ni dolgo, kar se je izrazil, da noče te babe v stanovanje, rajši pusti vse svoje posestvo. Radi mu verjamemo, ker on berača še na cesti ne more videti, kako bi ga še gledal v svoji hiši! Svetujemo, naj ne zagovarja vojnih dobičkarjev, kakl poštenjaki da so, temveč pogleda naj malo po občini, kako gostilničarji izvršujejo ukaz narodne vlade! Gostilne so po cele noči odprte, kjer se zabavajo uradniki in tudi boljši občinski odborniki, ki kaj radi nemški kramljajo. Našim orožnikom povemo, naj puste lačne delavce v miru, saj ne gredo zato na Savo, da bi delali kravale, temveč zahtevajo samo to, kar jim gre. Tudi se ne izplača stražiti tovarniškega skladišča za živila. Rajši pogledajte, koliko časa da so gostilne odprte!

Dnevne vesti.

— **Konfinacija ljubljanskih Nemcev.** Deželna vlada je kot odgovor na konfinacijo 9 Slovencev, naših državljanov, v Gradcu od strani graške vlade, dala konfinirati, kakor poročajo časopisi, devet ljubljanskih Nemcev, med katerimi pa je vsaj nekaj takih, ki so na

ozemlju države SHS rojeni in torej niso državljani Nemške Avstrije. Z drugo besedo: vlada je konfirirala lastne državljane. Mi se ne strinjamo z represalijami take vrste in pripominjamo, da momentano ne sedi v deželni vladi v Ljubljani noben zastopnik naše stranke; zato tudi za ta sklep vlade ne nosimo odgovornosti.

— **Zamena v konfincijah.** Konfiriranega generala pl. Kleinschrodta so v Ljubljani izpustili ter konfirirali mesto njega trgovca Josipa Hudoverniga.

— **Zdravstveno stanje mestne občine Ljubljanske** v času od 26. januarja do 1. februarja 1919. Novorojencev je bilo 19, 2 mrtvorojenca. Umrlo je 18 oseb, in sicer 14 domačinov in 4 tujci. Za vratico je obolela 1 oseba, za jetiko 4 osebe, za mrtvoudom 1 oseba, za različnimi boleznimi 12 oseb. Za kužnimi boleznimi je obolel za vratico 1 tujec, za malarijo 7 vojakov.

— **Uradni list št. 46,** je izšel 3. februarja 1919.

— **Tečaj za žensko higijeno,** ki ga priredi »Akademija«, se prične v petek, dne 7. t. m. ob pol 8. na realki II. nadstropje. Vpisovanje vsak dan, razen nedelj in praznikov v Simon Gregorčičevi knjižnici. Pristopnina 20 K, na zahtevo se tudi zn.ža. Pridite točno!

— **Politična šola »Svobode«** v Trbovljah. V soboto, dne 8. t. m. se prične politična šola v Trbovljah. Priredi jo krajevna podružnica »Svobode«. Vsi sodrugi in družice, ki jo hočejo obiskovati, se naj obrnejo tozadevno na odbor. Predavanja in pogovori se bodo vršili vsako soboto. Poslušalci naj prineso seboj papir in svinčnik, preskrbe si naj tudi »Komunistični manifest«. Šolo bo vodil sodrug Milan Lemež.

— **Tovarna g. Maksa Samassa** z zvonarno vred je kupila »Jadranska banka« v Ljubljani. Banka je prevzela obrat 1. februarja. Prejšnji gospodar tovarne se baje preselil v Dunajsko Novomesto.

— **Pojasnilo glede preskrbe mesa.** Z dobavo živine za civilno prebivalstvo, kakor tudi za vojaštvo so nastale velike težkoče. Posestniki nočejo živine oddajati, deloma z izgovorom, da je cena prenizka, deloma pa tudi za to, ker je nimajo. Od tistega časa namreč, ko se je dovolil prost promet s plemensko živino, je odšla in še gre iz slovenskih pokrajin velika množina živine na Hrvaško, zlasti pa ozemlja zasedena po Italijanih. To pa vsled tega, ker plačujejo živino drugod dražje, kot pri nas. Druge živine, kakor plemenske, pa danes sploh ni in se mora plemenska živina rabiti za zakol. Z ozirom na ta položaj so v mestnih in industrijskih krajih nastale velike težkoče glede preskrbe z mesom. Delalo se bo na to, da se temu čimprej odpomore. Biti pa mora tako od strani lastnikov živine, kakor tudi od strani konzumentov malo potrpljenja in požrtvovanja.

— **Železničarska vožnja Ljubljana-Borovnica.** S 5. svečanom se uvedejo med Ljubljano in Borovnico naslednji vlaki za osebni promet: Vlak št. 5, odhod iz Ljubljane ob 7. uri 1 min. jutraj; — prihod v Borovnico ob 7. uri 23 min. jutraj; — Vlak št. 866 odhod iz Borovnice ob 8. uri 6 min. jutraj; — prihod v Ljubljano ob 9. uri jutraj; — Vlak št. 823 odhod iz Ljubljane ob 8. uri 10 min. popoldne; — prihod v Borovnico ob 6. uri 9 min. zvečer; — Vlak št. 810 odhod iz Borovnice ob 7. uri 37 min. zvečer; — prihod v Ljubljano ob 7. uri 5 min. zvečer.

— **Občni zbor osrednjega društva stavbinih delavcev na slovenskem ozemlju,** podružnica Ljubljana se je vršil 2. februarja 1919. v »Narodnem domu« ob obilni udeležbi. Podružničnim načelnikom izvoljen je bil tovariš Anton Merljak. Podružnica in osrednje društvo imata pisarno na Reseljevi cesti št. 20, ter se posluje od jutraj 8. ure do 2. ure popoldan in od 5. do 7. ure pop.; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. ure.

— **Društvo slovenskih obrtnikov** ima v soboto, dne 8. februarja 1919. v Unionu v sobi (vse v rožah) prijateljski sestanek ob 7. uri zvečer. Vabijo se vsi obrtniki, da se prijateljskega sestanka udeleže, ker je v interesu obrtnikov da se razgovore o zahtevah in željah obrtstva. Za društvo slovenskih obrtnikov: Načelnik: Entelbert Franchetti.

— **Darila za oslepele vojakove.** Ker je prevzelo poverništvo za socialno skrbstvo vse agende glede oslepelih vojakov, naj se darila za oslepele vojakove, ki so oddajala prvotno deželni odboru in nazadnje komisiji za začasno vodstvo in likvidacijo deželne uprave, bodoče pošiljajo na naslov deželne vlade za Slovenijo, delek za socialno skrbstvo.

Shodi.

Protestni shod kovinarjev bo danes, v petrtek, takoj po delu v Mestnem domu. Dnevni red: Novi plačilni pogoji in naša vlada.

Shodi v nedeljo, dne 9. t. m.

popoldan ob 3. v **Križah pri Tržiču**, poroča s. Prepeluh;

popoldan ob 9. v **Kamniku**, poroča s. Petejan;

popoldan v **Makovljah**, poroča s. Skobl;

popoldan ob 3. v **Borovnici**, poroča s. Kopač;

dopoldne v **Sevnici**, poroča s. Zore,

popoldne v **Rajhenburgu**, poroča s. Zore,

dopoldne v **Verdu**, poroča s. Štebi,

popoldne na **Stari Vrhnik**, poroča s. Štebi,

v **Rogaški Slatini**, poroča s. Rože,

v **Zatični**, poroča s. Kocmur,

dopoldne na **Jesenicah**, poročajo sodrugi dr. Korun, Erjavec, Uratnik;

popoldne na **Dobravi**, poroča s. Uratnik,

popoldne na **Javorniku**, poroča s. dr. Korun.

Uro in lokal določi kraj. pol. org. — Dnevni red: Politični položaj.

Internacionalni socialistični kongres v Bernu.

Bern, 4. febr. (Lj. k. u.) Švicarska brzojavna agentura javlja: Mednarodna socialistična konferenca. (Nadaljevanje.) Gustav Müller, član vodstva švicarske stranke je izjavil, da odklanja njegova stranka odgovornost za stari sistem. Vse vlade, je dejal govornik, so odgovorne za vojno. — V današnji popoldanski seji mednarodnega socialističnega kongresa je govoril Kautsky in pojasnjeval stališče, ki so ga neodvisni socialisti zavzemali za vojne. Njegova stranka je hitro spoznala krivdo vlade in ugovarjala proti belgijski nevtralnosti in aneksionistični vojni. Sreča je, da ni zmagala Nemčija, ker bi sicer nemški narod popolnoma zapadel nemškemu militarizmu. Govornik je je nato razpravljal o razmerah v Nemčiji in je ugotovil, da je Nemčija republika proletarijata, ki se bo pa morda razvila v socialistično republiko. Kautsky je apeliral na pomoč ententnih socialistov, ker bi drugače nemški narod postal suženj protirevolucije. Pričakuje, da bo socialistični kongres v tem smislu pritiskal na pariško konferenco. — Martna (Estonka) je kritiziral stališče nemških socialistov večine po sklepu vojne, ker so trpeli, da so na Estonkem, Letonskem in v Livlandiji Nemci gospodarili kakor pred revolucijo. — Nemec (Čeh) je izjavil, da se o pravem krivcu vojne, Avstriji, sploh še ni govorilo. V tako kratkem roku, ki je določen za debato, to sploh ni mogoče. Ker vidim, je zaključil govornik, kako se na tej konferenci razlaga demokracija, se odrečem besedi. — Predsednik je odgovoril, da je ta obdolžitev neutemeljena, ker se še vedno vrši debata o dnevnem redu in bo Nemec imel še priliko, govoriti o krivdi Avstrije. Kot zadnji govornik v popoldanski seji je povzel besedo dr. Friderik Adler (Avstrija), ki so ga zborovalci burno pozdravljali. Govornik je obrazložil vprašanje krivde in naglašal, da od vsega početka ni dvomil, da je Avstrija precej zakrivila izbruh vojne. Krivda pa ne zadeva proletarijat, marveč edinole vladajoče kroge. Avstrija je vojno pripravljala po načrtu še pred atentatom v Sarajevu. Ravnotako je jasno, je dejal govornik, da si Avstrija brez sporazuma z Nemčijo ne bi upala tega. 5. julija 1914 je bil v resnici odločen dan. (Medklici.) Dokazano je, da je ta dan prišel v Berlin poseben sel s pismom cesarja Franca Jožefa cesarju Viljemu in da sta 5. julija 1914 cesar Viljem in Bethmann-Hollweg sklenila vojno. (Medklici.) Dne 7. julija 1914 je Avstrija odobrila ta sklep, in izza tega dne je smoteno delovala na vojno. Avstrijski ultimatum Srbiji je bil v sporazumu z Nemčijo tako sestavljen, da je bil nesprejemljiv, in rok nalašč tako kratek, da je izključil vsako posredovanje nevtralnih držav. Pozabiti pa ne smemo, je nadaljeval dr. Adler, da vladajoči krogi v drugih državah tudi niso bili nedolžni. Imperialisti v Parizu in Petrogradu so delovali na vojno, toda občutki krivde gredo na rovaš osrednjih držav. Res je pa tudi, da je avstrijsko delavstvo vedno smatralo, da počenja carizem nevarnost za demokratični razvoj Evrope in posebno nevarnost za Avstrijo. Govornik je naposled izjavil, da ni boljše, da pa nikakor ne gre, da konferenca mednarodnega proletariata izreče kakoršnokoli obsodbo o nenavzočih. Zaradi tega prosi za odklonitev Thomasove resolucije.

Bern, 6. febr. (Lj. k. u.) Dunajski kor. urad poroča: Na mednarodni socialistični konferenci je sporočil Huysmans, da sta bili predlagani dve resoluciji glede vprašanja odgovornosti. Prvo resolucijo je predlagal Thomas, drugo pa nemški socialisti večine. O teh resolucijah bo razpravljala posebna komisija. Besedilo nemške resolucije se glasi: »K vprašanju odgovornosti glede vojne izjavlja delegacija nemške socialne demokracije (struja večine) nastopno: Nemška socialna demokracija meni, da je bila svetovna vojna v splošnem posledica imperialistične politike prešlih desetletij. Socialna demokratična stranka Nemčije odklanja

vsako odgovornost za izbruh vojne in za vojskovanje. Stranka ni hotela vojne. Med vojno je vedno delovala za mir in za sporazum med narodi. Zaraditega so jo vojni hujskači in aneksionisti najhuje napadli. Delegacija nemške socialne demokracije izjavlja, da je bil vohod nemških čet v Belgijo kršitev mednarodnega prava. Z bridkim pomilovanjem se spominja težkih muk, ki jih je moral belgijski narod več kot štiri leta trpeti. Mlada nemška republika nima vzroka, prizanašati nikomur, čigar krivda se dá ugotoviti. Z vsemi močmi bo delovala na to, da se krivci kaznujejo.« Ob 7. uri 20 minut je zaključil Branting sejo. — Prihodnja seja v sredo ob 9. in pol dopoldne.

Zadnje vesti.

Pričetek bojev na Štajerskem.

Ljubljanski kor. urad poroča z dne 5. februarja iz uradnega vira: Ob 1. uri 20 minut popoldne poročajo iz Cmureka: Sovražnik se zbira v Gozdšču in Misselsdorfu in baje pripravlja napad na Cmurek, ki se ima izvršiti nočjo, v Cmureku vlada mir. — Ob 1. uri 50 minut popoldne: Naše čete so danes zasedle most čez pritok Mure na severnem robu mesta Radgone. Prebivalstvo Radgone se je pri zasedbi deloma obnašalo sovražno. Obstreljevali so naše vojake iz hiš. Napadli so Nemci, Madžari se napada niso udeležili, pač pa so Nemce zalagali z materijalom. — Drugod je položaj neizpremenjen.

Stavka železničarjev v Trstu.

Trst, 4. febr. (Lj. k. u.) V soboto zvečer je bilo v Delavskem domu številno obiskano zborovanje železničarjev, večinoma bivše južne železnice. Govorniki so se pritoževali, da jim uprava italijanskih državnih železnic še do danes ni izplačala zvišane draginske doklade, ki bi jo morali dobiti že začetkom leta. Doklada je bila sicer že dovoljena in vpisana v plačilno polo, iz katerih pa so jo v zadnji hipu izbrišali. Na shodu so se mnogi železničarji pritoževali zaradi zavlačevanja rešitve raznih njihovih zahtev, zlasti pa, ker še niso dobili nobenega odgovora na spomenico glede na neupravičene odpuste iz službe, ureditev plač in službenega razmerja. Po delgem posvetovanju se je shod zaključil s sklepom, da se proglasi železničarska stavka. Ta sklep je bil sprejet z veliko večino. Sestavil se je takoj stavkarski odbor, ki obstoja iz 10 zaupnikov južne železnice in ravnatelja zastopnikov bivše državne železnice. Stavka se je nato točno o polnoči pričela ter je bil vsled tega ustavljen železniški promet. — Tekom dneva razširila se je skoraj po vsej Julijski Benečiji. — Uradniki, prideleni železniški prometni službi, so se pokazali solidarne s stavkujočimi. Stavka se je včeraj nadaljevala. Stavkujoči so popolnoma mirni. Promet je deloma ustavljen, deloma pa ga vzdržujejo italijanski železničarji. Stavkarski odbor je v permanenti.

Češka sanitetna misija v Beogradu.

Beograd, 5. febr. (Lj. k. u.) Jugoslov. dop. urad poroča: V Beograd je došla češka sanitetna misija iz Prage in se stavila na razpolago ministrstvu za narodno zdravje.

Agrarna reforma na Ogrskem.

Budimpešta, 5. febr. (Lj. k. u.) Glasom dun. kor. urada doznava »Az Est«: Predsednik Karolyi, ki je prisostvoval včerajšnjemu ministrskemu svetu, je izrazil odločno željo, naj se začne razdelitev zemljišč kar najhitreje, in sicer takoj po objavi reforme zemljiško posestnega zakona. Zahteval je, naj se prične razdelitev na njegovih zemljiščih. Kakor doznava »Az Est«, se bo začela razdelitev zemljišč že prihodnji teden, in sicer na zemljiščih predsednika Karolyija.

O sestavi nemške vlade.

Weimar, 5. febr. (Lj. k. u.) Čehoslovaški tiskovni urad poroča: V vladi bodo zastopane vse one stranke, ki so za vojne tvorile stranko večine, torej večinski socialisti, demokrati in centum. Dosegel se je že važen uspeh s tem, da se je centum izjavil pripravljenim, vstopiti v vlado. Prejkone bodo socialisti večine kot najmočnejša stranka zasedli tri predsedniška mesta, t. j. mesto predsednika nemške republike, mesto ministrskega predsednika in mesto predsednika narodne skupščine. Domneva se, da bo Ebert predsednik republike, Scheidemann pa ministrski predsednik. Za mesto predsednika narodne skupščine prideta v poštev ali socialno demokratični poslanec vra-

tislavski Löwe, ali pa Wolfgang Heine, sedanji pruski minister za pravosodje. Kabinet bo imel 12 ali 14 članov.

Razširjenje stavke na Angleškem.

Curih, 5. febr. (Lj. k. u.) Čehoslov. tisk. urad poroča: Kakor poroča »Neue Züricher Zeitung« iz Londona, je razširjenje stavkarskega gibanja povzročilo na Angleškem nenormalen položaj. Dokazano je, da vlada med raznimi stavkarskimi središči sporazum, ki naj povzroči izbruh splošne stavke. Vodstvo »Trade Unions« je izgubilo ves vpliv na delavstvo. Resnost položaja označuje dejstvo, da je ves promet na londonski podzemeljski železnici ustavljen.

Sovjetski kongres odklonil udeležbo pri mirovnih pogajanjih.

Rotterdam, 5. febr. (Lj. k. u.) Čehoslov. tisk. urad javlja: Kakor poroča »Daily Mail« iz Moskve, sovjetski kongres ni sprejel povabila entente, da se udeležijo mirovnih pogajanj. Izjavili so, da morejo le pogajanja proletarijata s proletarijatom dovesti do miru.

Vestnik „Svobode“.

Jesenice. Tukajšnja podružnica »Svobode« priredi v nedeljo, dne 9. t. m. pop. ob 3. v salonu g. Werglesa se-stanek otrok, na katerem bo bral sohr. Erjavac šolski mladini pravljice. Opozarjamo stariše, predvsem matere, da pripeljejo svojo deco v čim največjem številu. Vstopnina za člane »Svobode« 10 vin., za nečlane 20 vin. Otroci pod 10 let so vstopnine prosti.

Umetnost in književnost.

Iz gledališke pisarne. V četrtek, dne 6. t. m. ob 7. otvoritvena predstava dramskega (bivšega nemškega) gledališča. Prvič na slovenskem odru se upri-zori doslej od političnih oblasti vedno zatirana izvrtna Jurčičeva tragedija »Tugomir«, ki jo je priredil za oder Hinko Nučič. V vlogi stare Vrže gostuje Zofija Borštnik-Zvonarjeva. Predstava se vrši izven abonementa. — V opernem gledališču isti večer ob pol 8. izven abonementa opera »Prodana nevesta«. — V petek, dne 7. t. m. ob pol 8. zvečer v opernem gledališču »Smrt majke Jugovičev« izven abonementa. — V soboto, dne 8. t. m.: Dramsko gledališče ob 7. zvečer: Josip Jurčič »Tugomir« za »C« abonement. — Operno gledališče: Ob pol 8. zvečer »Jevgenij Onjegin« za »B« abonement. — V nedeljo, dne 9. t. m.: Dramsko gledališče: zvečer ob pol 8.: »Charles-leva teta« izven abonementa. — Operno gledali-

Preklic.

Posestnik Janez Vidergar iz Lok pri Zagorju ob Savi preklicuje s tem vse žaljivke, ki jih je izrekel o gospej Mariji Bolte iz Lok št. 56., ker so bili vsi očitki neresnični ter se zahvaljuje imenovani za odpuščene even. sodne posledice.

Čevlji tovarne = Peter Kozina & Ko.

iz najfinejšega ševro- boks- in lak-usnja z usnjatimi po plati se dobe po dnevnih cenah.

Trpežni zimski

iz fine teletine z gumijastimi podplati po K 85.— za moške, K 73.— za ženske.

V za logi Ljubljana na Bregu.

Mlinarja, pražilca,

ali dva zanesljiva delavca k mlin-skim in pražilnim strojem sprejme Kolinska tovarna, Ljubljana.

Valentin Brezar, izdelovalec gornjih delov čevljev,

se c. g. čevljarjem vlnudno priporoča za delo. Dela časno pri g. Prešern-u, Spodnja Šiška, Celovška cesta št. 82.

šč e: popoldne ob pol 3. »Divji lovec« izven abonementa. — Zvečer ob pol 8. opera »Prodana nevesta« izven abonementa.

P. n. abonementom se sporoča, da se odslej dobe legitimacije za dramsko gledališče pri tamkajšnji dnevni blagajni, ki je odprta od 10. do pol 1. in od 3. do 5. popoldne vsak dan. Ker se vrši že v soboto prva abonement predstava, je potrebno, da si vsak še ob pravem času preskrbi novo legitimacijo.

Aprovizacija.

Mast za I. okraj. Mestna aprovizacija bo oddajala mast za prvi okraj na rumena nakazila za mast v soboto, dne 8. t. m. pri Mühleisnu na Dunajski cesti. Določen je tale red: popoldne od 2. do 3. štev. 1 do 320, od 3. do 4. štev. 321 do 640, od 4. do 5. štev. 641 do konca. Stranka dobi za vsako osebo po 40 dkg masti. Kilogram stane 25 kron.

Mast za VI. okraj. Mestna aprovizacija bo oddajala mast za VI. okraj na rumena nakazila za mast v petek, dne 7. t. m. pri Mühleisnu na Dunajski cesti. Določen je tale red: dopoldne od 8. do 9. štev. 1 do 320, od 9. do 10. štev. 321 do 640, od 10. do 11. štev. 641 do konca. Stranka dobi za vsako osebo po 40 dkg masti. Kilogram stane 25 kron.

Mast za VII. okraj. Mestna aprovizacija bo oddajala mast za VII. okraj na rumena nakazila za mast v petek, dne 7. t. m. pri Mühleisnu na Dunajski cesti. Določen je tale red: popoldne od 2. do 3. štev. 1 do 200, od 3. do 4. štev. 201 do 400, od 4. do 5. štev. 401 do konca. Stranka dobi za vsako osebo po 40 dkg masti. Kilogram stane 25 kron.

Mast za VIII. in IX. okraj. Mestna aprovizacija bo oddajala mast za VIII. in IX. okraj na rumena nakazila za mast v soboto, dne 8. t. m. pri Mühleisnu na Dunaj-

ski cesti. Določen je tale red: VIII. okraj: dopoldne od 8. do 9. štev. 1 do 200, od 9. do 10. štev. 201 do konca. — IX. okraj: od 10. do 11. ure. Stranka dobi za vsako osebo po 40 dkg masti. Kilogram stane 25 kron.

Sladkor na izkaznice štev. 51 in 52 se dobi v trgovini g. Krivica, Dunajska cesta.

Krompir se deli v aprovizaciji juž. železnice, in sicer cela na osebo spadajoča kvota. Opozarjamo, da se pri naši aprovizaciji pozneje najbrže ne bo več dobilo krompirja.

Premog na bele izkaznice za peč v III. okraju se bode oddajal po sledečem redu: Na vsak drugi odrezek belih izkaznic za peč se dobi pri g. Richterju Trnovska ulica po 50 kg premoga, ki stane 6 kron 20 vin. in sicer: Na št. 1 in 2 dne 8., št. 3 in 4 dne 10., št. 5 in 6 dne 11., št. 7 in 8. dne 12., št. 9 in 10 dne 13., št. 11 in 12 dne 14., št. 13 in 16 dne 15. februarja.

Za tiskovni sklad »Napreja« smo prejeli: Nabrano na Silvestrovi veselici v Trbovljah 5 K 80 vin., člani nadzorstva Kons. društva v Zagorju 37 kron, nabrano na shodu v Trnovem (Ljubljana) 35 K 28 vin., nabrano na veselici »Svobode« v Ljubljani 56 K 40 vin., nabrano na shodu v Sp. Šiški 31 K 34 vin., nabrano na seji zaupnikov v Zagorju 43 kron, pazniško omizje v Zagorju 9 K, sodrug Zahorik nabral v Zagorju 14 K, nabrano v Trbovljah 22 kron, rudarska godba v Trbovljah 10 kron, nabrali delegatje na prvi glavni ustanovni skupščini Unije slov. rudarjev v Trbovljah 43 kron, delavci centralne delavnice v Trbovljah 113 kron. Skupaj 419 kron 82 vin. Prej izkazano 849 kron 91 vin., vsega skupaj 1269 kron 73 vin.

Izdajatelj in odgovorni urednik
Josip Petejan.

Tisk »Učiteljske tiskarne« v Ljubljani.

Okrajna bolniška blagajna v Ljubljani.

Pisarna: Turjaški trg 4/I. — Uradne ure od 8. zjutraj do 2. popoldne. — Ob nedeljah in praznikih blagajna ne uraduje.

Zdravniki gg.:

Dr. Breskvar Viktor, splošno zdravljenje, ordinira v blagajni od 1. do 2. popoldne.

Dr. Košenina Peter, splošno zdravljenje, ordinira v blagajni od pol 11. do pol 1. opoldne.

Dr. Kraigher Alojzij, splošno zdravljenje, ordinira od 1. do 3. popoldne, Poljanska cesta 18.

Dr. Zajec Ivan, splošno zdravljenje, ordinira od pol 10. do pol 11. dopoldne v blagajni, od 2. do 3. popoldne v Frančiškanski ulici 2.

Člani, ki potrebujejo zdravniško pomoč, in njih svoji vkolikor so opravičeni do zdravniške pomoči, se morajo v vsakem primeru zglasti v pisarni bolniške blagajne, da dobe nakaznico za zdravnika; brez nakaznice ordinirajo zdravniki le v nujnih primerih. Bolniški list, ki ga izpolni zdravnik, mora bolnik takoj oddati v blagajniški pisarni. Ob nedeljah in praznikih ordinirajo zdravniki le v nujnih primerih. Zdravila se dobivajo v vseh ljubljanskih lekarnah. Bolniščina se izplačuje ob sobotah od 8. do 1. ure popoldne, če je ta dan praznik, dan prej. Bolnike, ki se zaradi bolezni ne morejo zglasti sami, mora priglasiti kdo drugi. Potrebna specialna zdravljenja dovoljuje blagajna po nasvetu zdravnikov.

Načelstvo.

Splošno kreditno društvo v Ljubljani,

registrovana zadruga z omejeno zavezo

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 3. do 5. ure popoldne, v sobotah in dnevih pred prazniki pa od 8. do 1. ure popoldan in jih obrestuje po čistih

== 3 % ==

Rentni davek plača društvo iz svojega. Obresti se kapitalizirajo polletno. Večje in nestalne vloge se obrestujejo po dogovoru.

Posojila daje svojim zadružnikom proti vknjižbi, na osebni kredit proti poroštvu ali zastavi vrednostnih papirjev. Menice se eskomptujejo bo bančni obrestni meri.

Stanje vlog je bilo koncem leta 1918 1½ milijonov kron.

Rezervni zakladi znašajo okoli nad 50.000 K.